

Đức hy sinh là yêu thương trong mọi yêu cầu làm nên tình yêu cho một hôn nhân bền lâu. Thi sĩ H.D. Thoreau có một bài thơ mà có lẽ nhiều người trong chúng ta đều biết. Bài thơ đó có những câu như sau:

Cô gái Việt Nam ơi,
Nếu con hy sinh có gì đi,
Tôi muốn nhận vàng muôn nghìn cốc,
Cho lòng cô gái Việt Nam tôi.

Khi nói đến hy sinh, người ta thường nghĩ đến hình ảnh người vợ, người mẹ, suốt đời hy sinh cho chồng cho con. Thật ra, chúng ta phải nhận rằng, xưa nay hầu hết người đàn bà Á đông đều sẵn sàng hy sinh cho chồng cho con. Chính nhờ lòng hy sinh, chúng ta đã có người đàn bà mà biết bao nhiêu gia đình đã tránh được đổ vỡ.

Ngày nay, trong thời đại văn minh, trong xã hội máy móc này, nơi mà nhiều người chỉ sống cho lợi ích cá nhân, nói đến lòng hy sinh chúng ta thấy như là đi quá xa vời, không thực tế và hầu như không thể chấp nhận được. Tuy nhiên, theo lời Chúa dạy trong Kinh Thánh, đức hy sinh là một trong những yêu cầu căn bản, giúp cho mối quan hệ giữa chúng ta với người chung quanh được tốt đẹp, nhất là trong đời sống vợ chồng.

Gần đây, báo chí có đăng bài chuyện một người vợ hy sinh cho chồng. Đôi vợ chồng này sống tại San Diego, California. Vì người chồng cần phải thay nghề nên sau ngày cưới, người vợ đã bằng lòng chịu đi phu để theo chồng cho chồng một quê hương mới của mình. Đây thật là một chuyện hi hũu và là bằng chứng cho thấy có người sẵn sàng hy sinh cho tình yêu. Những câu chuyện trên là một trường hợp đặc biệt, vì không phải lúc nào chúng ta cũng phải hy sinh những điều quá lớn và quá khó khăn cho vợ hay chồng của mình.

Nói cách đơn giản, hy sinh là quên mình, là nghĩ đến phúc lợi của người khác trước khi nghĩ đến quyền lợi của mình. Theo Lời Chúa dạy, nếu muốn mối quan hệ giữa chúng ta với người chung quanh tốt đẹp, chúng ta cần làm hai điều: (1) Xem người tôn trọng họ mình và (2) Đặt phúc lợi của người lên trên phúc lợi của chính mình. Đây là điều khó làm vì đòi hỏi sự hy sinh. Thánh Kinh dạy: "Chỉ làm điều gì vì lòng tranh chấp hoặc vì hư vinh, nhưng hãy khiêm nhường, coi người khác hơn tôn trọng họ mình. Mỗi một người trong anh em chỉ chăm sóc lợi riêng mình, nhưng phải chăm sóc lợi kẻ khác nữa" (Phi-líp 2:3-4). Trong một lá thư khác, sứ đồ Phao-lô khuyên: "Chúng ta là kẻ mỏng dòn, phải gánh vác sự yếu đuối cho người kém sức, chỉ làm cho đẹp lòng mình. Mỗi người trong chúng ta nên làm đẹp lòng kẻ lân cận mình, đừng làm điều gì ích và nên sống tốt" (Rô-ma 15:1-2).

Nghĩ đến phúc lợi của người và làm đẹp lòng người, đó là hy sinh. Nếu chúng ta phải thực hành hai điều này với những người lâu lâu gặp một lần thì còn dễ, có thể cố gắng được, nhưng làm sao có thể thực hành hai điều này với vợ, với chồng, là người ở bên cạnh chúng ta mỗi ngày? Liệu khi đó lợi là những người rất khó chiều và khó thông cảm? Thế nhưng, Chúa muốn chúng ta thực hành Lời dạy của Ngài với người lân cận của mình, tức là những người trong gia đình chúng ta trước hết, vì Ngài biết đó là nơi chúng ta khó áp dụng Lời Chúa dạy hơn hết.

Trong đời sống vợ chồng, mỗi người đều có những quy định riêng mà người kia phải tôn trọng, nhưng nhu cầu người kia phải đáp ứng. Nếu cả vợ lẫn chồng đều chỉ nghĩ đến nhu cầu của mình và đòi hỏi người kia đáp ứng, hôn nhân đó sẽ là gánh nặng cho cả hai. Hơn nữa, khi nhu cầu không được thỏa đáp, chúng ta sẽ bực bội và phẫn nộ giận nhau. Thông thường thì, nếu trong gia đình, cả vợ lẫn chồng đều chỉ nghĩ đến quyền lợi của mình và trông chờ người phải nhường nhịn làm tròn bổn phận đối với mình, hôn nhân đó không khác gì người tù hay lính, nơi mà mỗi người bắt buộc phải tuân theo luật và bắt buộc phải làm tròn bổn phận.

Hôn nhân của người tin Chúa không thể giống như thế, vì chúng ta sống với nhau theo tiêu chuẩn của Thánh Kinh. Tiêu chuẩn đó dạy chúng ta không nên làm điều gì vì lợi ích riêng hay để thỏa mãn những ham muốn ích kỷ của mình. Trái lại, chúng ta không chỉ nghĩ đến quyền lợi của mình nhưng cũng nghĩ đến phúc lợi của người bên đối. Nếu cả hai, chúng ta cũng nên sẵn sàng quên quyền lợi của mình để mang lại hạnh phúc cho người mình yêu.

Vợ nên biết tính默默默默, sẵn sàng chịu đựng gian khổ để đem niềm vui đến cho chồng cho con nên các bà thông gia là người hy sinh cho gia đình nhiều hơn các ông. Chúng ta đã thấy có biết bao nhiêu người vợ hy sinh đi làm để nuôi chồng ăn học đến nơi đến chốn. Có người sẵn sàng hy sinh miếng ăn, giấc ngủ; sẵn sàng chịu thiệt thòi, đau khổ một mình, để chồng vui, con sung sướng và gia đình êm ấm. Có người hy sinh những niềm vui riêng tư như bạn qua những dịp thăm cha mẹ, gặp gỡ bạn bè cũ để chồng vui lòng và hạnh phúc gia đình không bị tổn

hội. Có người gánh hết công việc nhà, lo cho con cái để chồng có thể góp mặt với xã hội. Có những bà vợ dù có thể học thêm để tiến thân nhưng sẵn sàng hy sinh, nhường cho chồng đi học. Cũng có người sẵn sàng không nhận nhàn việc làm lương cao nhưng chồng đi làm bán thì giờ để có thể ở nhà lo cho chồng cho con. Đó là những người hy sinh thật cao quý.

Các bà sẵn sàng hy sinh cho chồng cho con, nhưng còn các ông thì sao? Khi chúng ta thấy hình như có một số bất công nào đó, vì người ta thường chỉ nói đến sự hy sinh của người vợ, người mẹ mà ít khi nói đến sự hy sinh của người chồng, người cha. Trong mọi quan hệ nào cũng cần có sự hỗ trợ, hai chiều. Người này hy sinh cho người kia thì người kia cũng phải nghĩ đến phúc lợi của người đã hy sinh cho mình.

Chúa biết tâm lòng sẵn sàng hy sinh của người phụ nữ nên trong lời dạy về hôn nhân với chồng, Ngài không bỏ người vợ phải hy sinh. Trái lại, Chúa nhắc nhở các ông phải hy sinh cho vợ. Thánh Kinh dạy: "Chồng phải yêu vợ như Chúa Cứu Thế đã yêu Hội Thánh, hy sinh tính mạng vì Hội Thánh" (Ê-phê-sô 5:25, BDY). Chúa Cứu Thế đã hy sinh tất cả cho con dân Ngài, tức là Hội Thánh, và Ngài bỏ các ông chồng cũng phải yêu vợ và hy sinh cho vợ giống như vậy. Chồng phải hy sinh cho vợ, đây là một lời dạy để biết mà chúng ta chỉ tìm thấy trong Kinh Thánh.

Các ông hy sinh cho vợ như thế nào? Có ông nói với vợ: "Tôi phải đi làm vất vả suốt ngày để nuôi vợ con, đó là hy sinh rồi, bà còn muốn tôi làm gì nữa?" Thốt ra, đó mới chỉ là chu toàn trách nhiệm của người chồng gia đình chứ chưa phải là hy sinh. Hy sinh là sẵn sàng không hưởng điều ta đáng hưởng và vui lòng làm điều ta không phải làm, để đem phúc lợi đến cho người khác. Ví dụ, sau một ngày dài làm việc, người chồng về đến nhà vợ đã mệt mỏi đói nên chỉ muốn ngủ điếc báo hay xem ti-vi chứ đến giờ cơm. Người điếc báo chỉ cơm là quyên của người đã đi làm suốt ngày. Nhưng, nếu người chồng thấy tình yêu hy sinh, sẽ không điếc báo chỉ cơm, tức là không hưởng điều mình có quyền hưởng nhưng VUI Vẻ vào bếp giúp vợ, tức là làm điều mình không phải làm. Chỉ "vui vẻ" ở đây rất quan trọng vì nếu giúp mà còn nhàn không vui thì sự giúp đỡ đó không còn ý nghĩa!

Một ví dụ khác là khi vợ mới sinh còn yếu, tức phải thức lo cho con, ban ngày cũng không được nghỉ ngơi vì phải lo cơm nước cho gia đình hoặc lo cho những đứa con khác. Trong trường hợp đó, người chồng nên giúp vợ lo cơm nước, chăm sóc con cái, hoặc thay vợ thức đêm nuôi con. Khi người chồng sẵn sàng làm những việc đó, dù không phải là trách nhiệm của mình, đó là người có lòng hy sinh. Ngoài ra, nếu vì bận lo chăm sóc con mà người vợ không tròn bổn phận với chồng, người chồng cũng nên thông cảm chứ đừng phiến kiến với. Đó mới là người chồng người cha biết hy sinh cho vợ con.

Có một ông chồng kia, đi làm "ca" hai nên tối nào vợ đến nhà cũng đã nửa khuya. Thế nhưng đêm nào bà vợ cũng phải thức dậy, hâm cơm và dọn ra bàn cho ông, nếu không thì ông giận và không ăn. Một ông chồng khác thì nói với vợ rằng suốt tuần ông đã đi làm vất vả nên cần nghỉ ngơi cho ông đi chơi với bạn bè. Và cần đến cuối tuần, người chồng đó đi ngủ như một say sưa, không để ý đến việc nhà, cũng không dành thì giờ cho gia đình. Đó là những người ích kỷ, không biết hy sinh cho người khác.

Cũng có những ông chồng vì quá bận rộn với công việc nhà thờ, hoặc với các sinh hoạt của hội thánh mà quên gia đình và không chu toàn bổn phận người chồng, người cha. Trong trường hợp này, người vợ thường không dám nói gì vì sợ là mình ngăn cản chồng lo công việc nhà Chúa. Tuy nhiên, các ông cũng cần cần thận trọng không lấy công lo việc Chúa mà bỏ bê gia đình. Sứ đồ Phao-lô cho biết: "Nếu có ai không biết cai trị nhà riêng mình thì làm sao cai trị được Hội Thánh của Đức Chúa Trời?" (I Ti-mô-thê 3:5). Thông thường như thế, chúng ta có thể nói, nếu một người không phải là một trong gia đình làm sao có thể phải là một trong Hội Thánh? Có lẽ người đó phải là một người không thể không thoắt lòng quan tâm đến công việc Chúa.

Thánh Kinh dạy: "Chồng phải yêu vợ như chính thân mình. Ai yêu vợ mình thì yêu chính mình vậy. Vì chồng có người nào ghét chính thân mình, nhưng nuôi nó, săn sóc nó như Chúa Cứu Thế đối với Hội Thánh" (Ê-phê-sô 5:28-29). Nếu một người chồng yêu vợ như Chúa yêu Hội Thánh và yêu vợ như chính bản thân, người đó sẽ không quá yêu mình công việc hoặc hăng hái sung sướng một mình đến với con phải chịu thiệt thòi. Người đó sẽ không đưa bản thân nhà mình vào phải lo nếu người khác, phải để cho. Khi có tiền, người đó cũng không đi chèn chèn với bạn bè, vui hưởng những món ngon vật lạ một mình và không nghĩ gì đến vợ con.

Dù Kinh Thánh không trực tiếp khuyên các bà phải hy sinh cho chồng mà chỉ khuyên các bà phải vâng phục chồng như vâng phục Chúa, chúng ta thấy từ đây cũng ngầm khuyên các bà phải hy sinh. Thật ra, đối với các bà, điều khó không phải là chịu khổ cho chồng, nhưng là phải vâng phục chồng trong mọi sự. Khi vâng phục chồng trong mọi sự là các bà phải hy sinh cái tính tự mình điều khiển chồng và muốn nắm quyền trên chồng. Có những bà vợ sẵn sàng chịu khổ, vất vả để giúp chồng thành công nhưng không sao bỏ được tính tự mình điều khiển. Có bà dùng sự khôn ngoan, khéo léo để buộc chồng phải làm theo ý mình. Cũng có người hy sinh cho chồng nhưng sau đó căm giận, than van, hoặc đi nhắc lại sự vất vả của mình, khiến chồng rất là khó tâm.

Như đã trình bày ở trên, hy sinh không chỉ có nghĩa là tự bỏ quyền lợi của mình nhưng cũng có nghĩa là nếu cần, sẵn sàng quên đi nhu cầu của mình nữa. Người nam và người nữ đều có

những nhu cầu khác nhau. Nhu cầu nào cũng chính đáng và cần được đáp ứng. Ví dụ, các ông thường có nhu cầu nghỉ ngơi và vui chơi, trong khi đó, các bà cần được chăm sóc, an ủi, và vui chơi là tình dục. Nếu muốn đời sống vợ chồng ngọt ngào hạnh phúc, chúng ta không chỉ nghĩ đến nhu cầu của mình và trông mong người kia đáp ứng. Trái lại, chúng ta nên nghĩ đến nhu cầu của vợ và nhu cầu của chồng.

Nhiều khi chúng ta cố gắng làm vỡ lòng nhau hay hy sinh cho nhau những chuyện lớn nhỏ, làm buồn lòng nhau vì những chuyện nhỏ nhặt. Trong đời sống gia đình, những thái độ, những cách không đẹp, hay những lời nói thiếu tế nhị trong những vấn đề nhỏ nhặt thường dễ sinh ra nan đề, lắm khi dẫn đến những bất hòa lớn. Vì thế vợ chồng không nên nghĩ đến nhau và chiụ nhau trong những việc lớn, những cũng cần cần thận và tế nhị với nhau trong những chuyện nhỏ nhặt.

Một ví dụ thực tế là khi chồng đi làm về, người vợ không nên trút ngay những bức xúc trong ngày cho chồng, những hay "hy sinh", chăm sóc hơn hẳn chồng. Rồi khi chồng đã được nghỉ ngơi, ăn uống xong, lúc đó các bà mới nên kể cho chồng nghe những điều xảy ra trong ngày. Có nhiều bà khi chồng đi làm về, vợ bắt vào cửa là đã than phiền bao nhiêu chuyện. Nào là con cái không nghe, ông nể bố, máy giặt bị hỏng, v.v... Khiến chồng không kịp thở hoặc quá chán nản đến nỗi muốn quay trở ra xe đi đến một chỗ nào khác cho được yên thân.

Các ông cũng vậy, sau một ngày dài đi làm, khi về đến nhà gặp vợ, đừng than van những việc nhỏ, cũng đừng hạch hỏi vợ công việc trong nhà hay than phiền cảm nhận của đời sống, những hay hỏi thăm vợ trẻ con, vì có thể người vợ có điều gì tốt đẹp trong lòng và đang mong chồng vui vẻ chia sẻ với chồng. Khi chồng hay vợ quên đi điều gì làm hỏng việc của mình, hay là làm điều gì sai, chúng ta cũng không nên cằn nhằn hay nhắc đi nhắc lại làm người kia khó chịu. Trái lại, chúng ta nên suy nghĩ cách tích cực, làm những gì mình có thể làm được, để cuộc sống tình yêu và giúp cho người kia bớt áp lực, khó chịu. Đó mới thật là hy sinh cho nhau.

Minh Nguyên

Chàng Trẻ Phát Thanh Tin Lành